

Fylkesmannen i Vest-Agder

Miljøvern avdelingen

Solvår Reiten, 38 17 66 79

Vår referanse: 09/7307

Inspeksjonsrapport

Inspeksjonsrapport nummer: 2009.071.I.MVAVA

Informasjon om kontrollert deponi (Støleheia):

Navn og besøksadresse: Avfall Sør AS	Virksomhetens org.nr.: 986 296 042 (hovedenhet) 973 029 010 (underenhet)
Navn og adresse virksomhet (deponieier/deponiansvarlig): Postboks 4094, 4689 Kristiansand S	Virksomhetens telefon: 38 17 70 70
Kommune/kommunenr.: 1001 Kristiansand, 1014 Vennesla	Virksomhetens e-post: avfallsor@rkr.no

Til stede under kontrollen

Fra virksomheten: Britt G. Iversen (Avfall Sør AS, avdelingsleder Støleheia) Dag Helge Tronstad (Avfall Sør AS, driftsleder Støleheia) Ragnar Haukliken (Avfall Sør Bedrift AS, daglig leder) Rune Johansen (Avfall Sør Bedrift AS, driftsleder Mjåvann)	Fra Fylkesmannen: Solvår Reiten
Kontrollomfang: avfallsforskrift kap. 9 og 11, internkontrollforskriften	Inspeksjonsdato: 26. oktober 2009

Rapportens innhold:

Rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen. Rutiner for mottaks kontroll ble kontrollert.

Resultater fra kontrollen

Kontrollen avdekket **3** avvik i forhold til regelverket

Det er gitt **0** anmerkninger

Denne rapporten har status som foreløpig. Dersom Fylkesmannen ikke får tilbakemelding om faktiske feil i rapporten innen 2 uker etter at rapporten er mottatt, er rapporten å anse som endelig.

Deponiet er plassert i risikoklasse 2 (jf. § 39-6 i forurensningsforskriften), og Fylkesmannen varsler med dette at det vil bli innkrevd et gebyr på kr: 14.400 for kontrollen. Merknader til varslet kan sendes Fylkesmannen innen 2 uker, jf. § 16 i forvaltningsloven. Informasjon om gebyr, se side 2.

Oppfølging etter kontrollen

Fylkesmannen pålegger virksomheten å gi en skriftlig tilbakemelding for å bekrefte at forholdene er brakt i orden og redegjøre for de gjennomførte tiltakene i forhold til avvik.

Frist for skriftlig tilbakemelding er: **1. februar 2010**. Pålegg om skriftlig tilbakemelding er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 49. *Vedtaket kan påklages innen tre dager etter at pålegget er mottatt, jf. forvaltningsloven § 14. En eventuell klage bør begrunnes og sendes Fylkesmannen.* Dersom Fylkesmannen ikke har mottatt den pålagte skriftlige tilbakemelding innen fristen kan det bli aktuelt å fatte vedtak om tvangsmulkt, jf. forurensningsloven § 73.

For informasjon om et eventuelt vedtak om tvangsmulkt og definisjon av avvik og anmerking se side 2.

Sted:

Dato:

Fylkesmannen i Vest-Agder (etter fullmakt):

Definisjoner og informasjon

Kontrollaksjon Deponi 2009-2010 skal bidra til å redusere ulovlig deponering av avfall på deponier ved å bidra til at:

- den driftsansvarlige ved deponiet gjennomfører en tilfredsstillende mottakskontroll
- avfallsprodusentens basiskarakterisering og verifikasjon av avfall er korrekt og tilstrekkelig

Informasjon om regelverk og hjelpemidler finner du på www.sft.no og www.regelhjelp.no

Basiskarakterisering og mottakskontroll

Den som har gitt opphav til avfallet (avfallsprodusent) har ansvaret for at dette basiskarakteriseres. Alt avfall skal basiskarakteriseres. Formålet med basiskarakteriseringen, verifikasjonen og mottakskontrollen er å bidra til at følgende er kjent før deponering: sammensetning, utlekkingspotensial, miljøvirkninger og øvrige egenskaper som har betydning for deponiet på kort og lang sikt. Nærmere krav fremgår av avfallsforskriften § 9-11, jf. vedlegg II punkt 1.

Den driftsansvarlig ved deponiet avgjør om avfallet kan deponeres ved deponiet på bakgrunn av dokumentasjonen fra avfallsprodusenten og informasjon som den driftsansvarlige selv innhenter gjennom mottakskontroll av avfallet. Mottakskontrollen består i visuell besiktigelse av hvert lass samt stikkprøver av enkelte leveranser. Avfall som ikke oppfyller kriteriene for mottak ved deponiet skal avvises.

Regelverk

- Lov om 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 7 første ledd/andre ledd og § 29
- Forskrift 1. juni 2004 nr. 930 om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
 - Kapittel 9. Deponering av avfall
 - Kapittel 11. Farlig avfall
- Forskrift 6. desember 1996 nr. 1127 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5

Avvik: overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen (for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven og forskrifter hjemlet i disse lovene eller krav og vilkår fastsatt i tillatelse).

Anmerkning: et forhold som miljøvernmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse og miljø og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Kontrollgebyr: Se kapittel 39 i forurensningsforskriften: *Gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven*. Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen, jf. forurensningsforskriften § 39-6.

Informasjon om vedtak om tvangsmulkt

Dersom Fylkesmannen ikke har mottatt en rettidig tilbakemelding fra virksomheten, som godtgjør at avvikene er rettet, vil Fylkesmannen vurdere å ta i bruk tvangsmulkt. Vedtak om tvangsmulkt fattes med hjemmel i forurensningsloven § 73. Tvangsmulkt kan fastsettes som en løpende mulkt (som løper inntil virksomheten har godtgjort at avvikene er rettet) eller som en engangsmulkt (som påløper dersom virksomheten ikke har gitt en tilbakemelding innen en nærmere angitt frist som godtgjør at avvikene er rettet). Før et ev. vedtak om tvangsmulkt fattes, vil virksomheten bli forhåndsvarslet og gitt anledning til å uttale seg, jf. forvaltningsloven § 16.

Farlig avfall

Det er ca. 60 000 tonn farlig avfall med ukjent skjebne i dag. Noe av dette havner sannsynligvis på deponier, bl.a. oljeholdig avfall, impregnert tre og PCB-heldig avfall. Resultater fra analyser tatt av sigevann fra deponier viser at det lekker miljøgifter som kommer fra farlig avfall.

Ved oppussing eller riving av bygg/anlegg må man forsikre seg om at avfall blir tatt forsvarlig hånd om se også avfallsforskriften kap. 15 om byggavfall, særlig § 15-5 om miljøkartlegging av farlig avfall.

Avvik

Det ble funnet følgende avvik under Fylkesmannens kontroll:

- Avvik: 1: Den driftsansvarlige har deponert avfall som ikke tillates deponert ved deponiet**

Avvik fra: *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) og/eller deponiets tillatelse etter forurensningsloven*

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- a) Den driftsansvarlige har deponert avfall som deponiet ikke har adgang til å deponere i henhold til avfallsforskriften §§ 9-4, 9-6, 9-11, jf. vedlegg II pkt 2
- b) Den driftsansvarlige har deponert avfall som deponiet ikke har tillatelse til å deponere i henhold til vilkår gitt i tillatelsen datert _____
- c) Basiskarakteriseringen av avfall som er deponert er ikke komplett og tilfredsstillende ikke forskriftskravene (§9-11, jf. vedlegg II)
- d) Annet (angi hva):

Kommentarer:

Ingen avvik.

Avvik: 2: Den driftsansvarlige overholder ikke kravene som gjelder for mottak av avfall

Avvik fra: *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 9-11, jf. vedlegg II og forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)*

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- a) Deponieier har ikke dokumenterte kriterier for å avgjøre om avfall kan deponeres (§9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)
- b) Deponieier har ikke dokumenterte kriterier for hva som skal vekke mistanke om at avfallet er forurenset (§9-11, jf. vedlegg II bl.a. pkt 1.2a)
- c) Den driftsansvarlige sørger ikke for at avfallet blir inspisert visuelt før og etter lossing (§9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)
- d) Den driftsansvarlige sørger for at avfallet blir inspisert visuelt før og etter lossing, men inspeksjonen er mangelfull (§9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4).
- e) Den driftsansvarlige avviser ikke avfall som har mangelfull/manglende dokumentasjon på basiskarakterisering/verifikasjon (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)
- f) Den driftsansvarlige varsler ikke forurensningsmyndighet ved avvisning av avfallslast (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)
- g) Den driftsansvarlige har ingen/mangelfull journalføring av stikkprøver (§9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)
- h) annet (angi hva):

Kommentarer:

Avfall Sør AS har utarbeidet kriterier for hva som ikke er tillatt å deponere (rutine: "Mottakskontroll av avfall til deponi på Støleheia Avfallsanlegg).

Når det gjelder inspeksjon av avfallet før og etter lossing, gjøres dette på grunnlag av avviksregistrering: At avfallet samsvarer med utfylt skjema for basiskarakterisering verifiseres ikke før og etter lossing. I stedet er det kontroll med at lasset ikke inneholder avfall som det ikke er tillatt å deponere, som for eksempel farlig avfall. Dersom lasset inneholder avfall det ikke er tillatt å deponere, tas avfallet ut og det blir registrert som et avvik.

Avfall Sør i mot avfall som avvises. Dvs. at det ikke går direkte til deponi, men blir lagt i karantene til nødvendig dokumentasjon er på plass, og/eller til sortering.

Stikkprøvekontroll blir gjennomført ved at et tilfeldig lass blir kontrollert per uke. Stikkprøvekontrollen blir journalført. Se for øvrig avvik 4.

Avvik 2 e.

Avfall Sør har ikke utarbeidet kriterier/rutiner som beskriver ved hvilke tilfeller avfall skal avvises på grunnlag av ikke-utarbeidet/mangelfull basiskarakterisering.

Dvs. at det ikke foreligger rutiner for å sjekke at alle opplysninger som skal være med i basiskarakteriseringen, jf. pkt. 1.1 i vedlegg II, er dokumentert. Det tillegges at Avfall Sør har anbefalt at avfallsprodusentene fyller ut basiskarakteriseringsskjema utarbeidet av bransjeorganisasjonene, som Avfall Norge (skjema kalt "Deklarasjon av avfall til deponi"). Det er forståelig at dere anbefaler skjema utarbeidet av bransjen, men vi presiserer at dere likevel er ansvarlige for å påse at påkrevd informasjon, jf. pkt. 1.1 i vedlegg II, er tilstrekkelig dokumentert fra avfallsprodusent.

Avfall Sør må utarbeide rutine og kriterier som sikrer at dokumentasjon mht. basiskarakteriseringen er tilfredsstillende utfylt fra avfallsprodusent.

Vi ber om at rutine og kriterier oversendes Fylkesmannen.

Avvik: 3: Den driftsansvarlige overholder ikke kravene som gjelder registrering og dokumentasjon av avfall

Avvik fra: *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 9-11, jf. vedlegg II og § 9-12*

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- a) Den driftsansvarlige fører ikke register over deponert avfall (§ 9-12)
- b) Den driftsansvarliges registrering av deponert avfall er mangelfull (§ 9-12)
- c) Den driftsansvarlige oppbevarer ikke ett eksemplar av basiskarakterisering/sammendraget av basiskarakteriseringen (§ 9-11, jf. vedlegg II punkt 1.2)
- d) Den driftsansvarlige oppbevarer ikke ett eksemplar av verifikasjonsrapport (§§ 9-12 og 9-11, jf. vedlegg II punkt 1.3)
- e) Annet (angi hva):

Kommentarer:

Ingen avvik.

Avvik: 4 Den driftsansvarlige overholder ikke kravene som gjelder prøvetaking og testing av avfall

Avvik fra: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 9-11, jf. vedlegg II

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- a) Stikkprøvekontrollen ved mottak er mangelfull/mangler (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)
- b) Prøvetaking og testing utføres ikke av uavhengig og kvalifisert personell (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- c) Prøvetakingsrutiner er ikke kvalitetssikret av uavhengig og kompetent institusjon (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- d) Testing av avfallet skjer ikke under et kvalitetssikringssystem som omfatter periodisk, uavhengig kontroll, f.eks. gjennom akkreditering eller system av liknende kvalitet (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- e) Prøvetaking og testing utføres ikke i tråd med gjeldende standarder (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- f) Det mangler en skriftlig prøvetakingsstrategi som tilfredsstillende kravene (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- g) Prøvetakingsstrategi sikrer ikke representative prøver (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- h) Annet (angi hva):

Kommentarer:

Avvik 4 b, c, d, e og f.

Jf. vedlegg II pkt 3 (metoder for prøvetaking og testing av avfall) i avfallsforskriftens kapittel 9, stilles det krav til prøvetakingsrutiner og prøvetakingsstrategi:

"Prøvetaking og testing av avfallet skal utføres av uavhengige og kvalifiserte personer ved institusjoner med nødvendig kompetanse. Laboratoriene skal ha dokumentert et effektivt kvalitetssikringssystem gjennom en akkreditering eller tilsvarende.

Alternativt kan prøvetakingen foretas av avfallsprodusent eller de driftsansvarlige, forutsatt at prøvetakingsrutinene blir kvalitetssikret av uavhengig og kompetent institusjon.

Testingen av avfallet kan også foretas av avfallsprodusent eller de driftsansvarlige dersom de har iverksatt et hensiktsmessig kvalitetssikringssystem som omfatter periodisk, uavhengig kontroll, f.eks. gjennom akkreditering eller system av liknende kvalitet.

Det skal benyttes CEN-standarder til prøvetaking og testing. Dersom det ikke foreligger en CEN-standard i form av en formell europeisk standard (EN), kan man bruke en norsk standard eller utkast til CEN-standard når den har nådd prEN-stadiet. Dersom slike likevel ikke finnes, kan man utarbeide tilpassede metoder som er relevant i forhold til den aktuelle problemstilling. Metoden må da dokumenteres på vitenskapelig måte, og skal så langt det er mulig bygge på gjeldende standarder.

Prøvetakingen skal være basert på en prøvetakingsstrategi hvor man tar hensyn til

avfallets sammensetning og egenskaper, med utgangspunkt i gjeldende standard for prøvetaking av avfall. Prøvetakingsstrategien skal sikre at det tas representative prøver, og at omfanget av karakterisering og testing er dekkende for det aktuelle avfallet.”

Avfall Sør kan ikke dokumentere at rutine for prøvetaking og testing er kvalitetssikret av uavhengig og kompetent institusjon, eller at dette utføres iht. gjeldende standarder.

Det er også krav til at laboratoriene har et kvalitetssikringssystem. Avfall Sør må dokumentere at laboratorium som benyttes har dette ved prøvetaking og/eller testing. Avfall Sør kan selv foreta prøvetaking, men da må prøvetakingsrutinene være kvalitetssikret av uavhengig og kompetent institusjon. Avfall Sør kan også teste avfallet selv, forutsatt at det iverksettes et hensiktsmessig kvalitetssikringssystem som omfatter periodisk, uavhengig kontroll, f.eks. gjennom akkreditering eller system av liknende kvalitet.

Prøvetakingsstrategi skal sikre at det tas representative prøver, og skal utarbeides på grunnlag av gjeldende standard for prøvetaking av avfall. Avfall Sør har utarbeidet en prøvetakingsstrategi (hovedsakelig gjeldende for basiskarakterisering av avfall, dvs. Avfall Sør som avfallsprodusent), men det kunne ikke dokumenteres at denne er utarbeidet med utgangspunkt i gjeldende standard for prøvetaking av avfall. Vi vil likevel nevne at det er positivt at Avfall Sør har vurdert hvordan prøvetaking bør skje for å sikre representative prøver.

Vi ber om at følgende oversendes Fylkesmannen:

- Dokumentasjon på at rutine for prøvetaking og testing er kvalitetssikret av uavhengig og kompetent institusjon, og at prøvetaking og testing utføres iht. gjeldende standarder og forskriftsmessige krav (bl.a. av kvalifisert personell samt etter et kvalitetssikringssystem).***
- At laboratorium som benyttes har et kvalitetssikringssystem og er akkreditert for gjeldende analyse/prosedyre.***
- Utarbeidet prøvetakingsstrategi som tilfredsstillende forskriftskravene.***

Avvik: 5: Risikovurdering mht. det ytre miljø:

Grunnlag for avvikene er avkrysset nedenfor

A)

Avvik fra: *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kap. 9 om deponering av avfall*

B) Manglende risikovurdering mht. ytre miljø for avfall lagt i karantene og/ev. i påvente av sortering

Avvik fra: *Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften), § 5, annet ledd, punkt 6*

C) (brudd på vilkår tillatelse)

Avvik fra: *Deponitillatelse datert punkt*

Kommentarer:

Avvik 5 B:

Avfall til karantene og/eller avfall som skal sorteres legges ikke på fast dekke/under tak, men i dagen. For eksempel avfall fra Septikservice. Da innholdet av kjemiske forbindelsene i materialet ikke er kjent/dokumentert, kan dette medføre økt forurensningsfare. Vi ber derfor om at risikovurdering for det ytre miljø oversendes mht. midlertidig lagring av denne typen avfall.

Risikovurderingen samt ev. tilhørende tiltak og planer for å redusere risiko, oversendes Fylkesmannen.